

Klára Notaro

**Svatba
ve městě Chambéry**

ODEON

Copyright © Klára Notaro, 2019

ISBN 978-80-207-1884-6

Kartářka

Pod klenbou starých stromů v rozsáhlém parku klusají po cestě za sebou čtyři jezdci na hnědých koních. Je horko, konec léta. Pod kopyty praskají suché větvičky a listí.

Koně jsou rádi, že se dostali ven z jízdárny, ale jezdci, Coralie, Carolina, Judith a Armin, je šetří kvůli vedru. Užívají si lehkého klusu a krásné letní přírody. Cítí se svobodní, volní, šťastní.

Judith, humanitární pracovnice, jede jako první. Hezká černo vlasá Judith je o něco starší než ostatní jezdci, má přirozenou autoritu, bývá trochu přísná na koně, na ostatní jezdce i na sebe, ale poslední dobou se chová vlídně, více než vlídně, a dnes pokukuje na Armina, který jede na koni za ní. Dívá se na něj okouzleně jako žena, která touží být s mužem.

Armin je pohledný vysoký mladý člověk, samý úsměv, samý žert, šíří kolem sebe dobrou náladu. Pracuje v jedné velké bance a do Orléans přijel z Paříže teprve nedávno, byl povýšen, dostal zde na starost vysoké bankovní vklady, taková nabídka se neodmítá. Jeho nový šéf se do mladého veselého kolegy vyloženě zamiloval, skoro tak, jako si Judith zamilovala nového člena jezdeckého klubu.

Judith v Arminovi vidí ideálního partnera, muže, kterého hledá už léta po všech koutech světa. A nyní ho objevila na jízdárně, vídá ho, jak se laská s koňmi, a přeje si být na místě starého poslušného valacha, na kterém Armin jezdí.

Cesta v parku vede mírně do kopce, jezdci zvolní tempo, koně jdou krokem, mávají ohony, aby odehnali mouchy, které bzučí a poletují kolem. Je to příjemná vyjížďka. Judith se otáčí k Arminovi a nabízí mu láhev vody. Armin vděčně přijímá a pobídne svého koně, aby se dostal na úroveň Judith. Ta se raduje z prostého kontaktu s mladým jezdcem.

Když se skupinka jezdců vrátí do stájí a všichni pečlivě čistí a hřebelcuji zaprášené koně, Judith vrhne na Armina smyslný pohled a ptá se ho tiše, zda by nechtěl k ní domů přijít na večeri, dnes večer, neformálně. Armin velmi upřímně a bez okolků odpoví, promiň Judith, já dnes už něco mám.

Armin už má Betty, roztomilou a veselou kolegyni, se kterou prožívá vzácné chvílky štěstí a radosti. Betty má rodinu a nechce zanedbávat svoje děti, chce jim věnovat maximum volného času. A Arminovi zbytek.

O Betty Judith neví, a tak znovu a znovu zve Armina na drink, na aperitiv, na večeri nebo na pozorování hvězd, o nichž by mu ráda vyprávěla. Číhá na Armina – zůstává dlouho v boxu se svou kobyolkou, kterou neustále hřebelcuje, až je lesklá jako čerstvě vyloupaný kaštan, kopyta má natřená načerno – její kobyłka se stala nejčistším a nejkrásnějším koněm z celé jízdárny. Ale Armin se vznášá na obláčku úspěchu profesionálního i milostného a Judith si moc nevšímá. Občas se spolu s ostatními členy klubu setkají v restauraci, někdy s nimi vypijí kávu z plastového kalíšku na lavicích před stájemi. Všichni si povídají, Judith občas mluví o misích v zemích třetího světa a o svém zanícení pro dobrou

věc. Je to fascinující žena. Navštívila místa, kam se obyčejní lidé – turisté – nedostanou. Viděla věci, které se neukazují. Pomáhá při krmení vyhládlých sirotků v zemích zpustošených občanskými válkami, pomáhá budovat nová zdravotní střediska. Všichni kamarádi z jezdeckého klubu Judith obdivují. Její energii a nezištnost. Když Judith není na nějaké humanitární misi na druhém konci světa ani na jízdárně, zabývá se tarotem. Chodí na tarotové semináře. Karty ale nehraje, snaží se podle řeči karet lépe pochopit chod světa. Snaží se pochopit lidi, jejich životy, snaží se pochopit sama sebe. Chce se cítit v tomto velkém světě méně ztracená. Chce znát příští osudy lidí. Kreslení grafických schémat s hvězdami, šipkami a tajemnými znaky ji uklidňuje. Má pocit, že díky tarotu má svůj život v rukách. Ráda vyhoví svým známým z jezdeckého klubu, když ji požádají, zda by jim nevyložila karty. Jsou překvapeni, když rázem prožrou a náhle pochopí svůj vlastní život, když jim dojde nějaká souvislost a roztříštěná mozaika jejich dosavadního života se změní v zřetelný obraz, vše do sebe zapadne, jak má, a to vše díky Judith a jejím kartám. Judith je šťastná, když pozoruje, že Arminovi imponuje, jak umí lidem odhalit podstatu jejich radostí i žalů, jejich života. Judith je víc než nějaká paní, co jezdí dobře na koni, je víc než nějaká paní, co pomáhá dětem v rámci humanitárního programu. Judith vnímá, že má nadpřirozené schopnosti a umí si tento stav vychutnat. Obléká se jako španělská cikánka, nosí dlouhé barevné sukně a červená tílka, která dávají vyniknout jejímu opálenému pevnému tělu. Po vzpřímených zádech se jí vlní dlouhé černé vlasy. Mladí lidé z klubu ji obdivují, zejména dívky, které se chtějí dozvědět, co je čeká. Zda se dobře umístí při soutěži ve skocích příští neděli, zda mají dále chodit s tím či oním chlapcem, zda si mohou troufnout požádat šéfa o zvýšení

platu. Zda jsou šťastné, zda mají v životě pokračovat stejnou cestou. Kamarádky jezdkyňe pořádají večírky s dobrým jídlem a s dobrým vínem, Judith bývá středem pozornosti, i když stojí trochu mimo, je tak zvláštní, tak silná a tak ráda, když se jí podaří kamarádky ohromit, a tak zamilovaná do Armina.

Armin slaví v zaměstnání jeden úspěch za druhým, dostane od generálního ředitele diplom, mluví se o něm na všech poradách a nakonec je pověřen vedením důležité pobočky v Paříži, na široké třídě poblíž Elysejských polí. Je to pro ctižádostivého Armina velké zadostiučnění, ale také zdroj starostí. Jeho milá Betty nemůže opustit Orléans – nemůže přestěhovat rodinu do neznámé Paříže nebo odjet sama, bez dětí.

Armin nyní bydlí v Paříži – pronajal si moderní komfortní byt na předměstí, kam se stěhují všichni movitější lidé, kteří sem přijeli za prací. Je to moderní, studená šedobílá čtvrť upravená pro mladé rodiny s mnoha automobily – v podzemí šedých čistých domů je místo sklepů několik pater garáží. Arminovi nevadí, že jeho nové bydliště je poněkud sterilní – v bytě jen přespává, jinak žije v úřadě, v restauracích a od pátku do neděle je ve svém starém milém Orléans.

V Orléans si Betty na úkor rodiny udělá čas v pátek večer nebo v sobotu, v neděli jsou setkání s Arminem smutnější – budou na sebe muset čekat další dlouhý týden. Zbytek víkendu tráví Armin na jízdárně se starými kamarády a kamarádkami. Judith je nešťastná, že se Armin přestěhoval, a rozhodne se, že se za ním do Paříže vypraví. Doufá, že se jí s Arminem podaří navázat hlubší vztah, co nejhlubší, intimní, že se stane jeho milenkou, že se stane jeho ženou, že bude po jeho boku celý dlouhý život. Že spolu budou šťastni. Že založí rodinu, jako jiné ženy zakládají rodiny. Když se Armin dozví, že za ním Judith jede do Paříže,

tak vyluxuje, vymění povlečení na posteli a zapůjčí jí byt na tak dlouho, jak jen ona bude potřebovat. Raději se dočasně ubytuje v hotelu, protože má plnou hlavu Betty, a také Stephanie, hezké sekretářky v bance. Stephanie nosí velmi krátké sukně, vysoké podpatky a všichni muži po ní šílí.

Ubohá zamilovaná Judith, která nemá ani tušení o existenci Betty nebo Stephanie, začíná chápat, že kapitola jejího života, která se měla jmenovat Armin – přítel a milenec, se bude jmenovat jen Armin – dobrý kamarád. Judith je rozčarovaná, zklamaná, smutná. Zkouší pár osvědčených ženských triků, které vůbec nezabírají. Armin si jeden večer udělá na Judith čas – jde s ní do drahé restaurace, povídají si o koních, o známých, o práci Judith, a pak se rozloučí pod záminkou důležité schůzky s kolegou a Judith nechá samotnou.

Judith nechce zůstat ve Francii a trápit se dál kvůli Arminovi, a odjíždí do Afriky starat se o opuštěné děti, kterým může dát tolik lásky, tolik času. Ve zdravotním středisku v savaně se Judith rychle spřátelí s Janem, vedoucím humanitární mise. Jan je sympatický lékař z Nizozemí. Judith se do něj zamiluje: je velký, světlovlasý, samý sval, smích. Je to zosobněná fontána štěstí a optimismu. Všichni zaměstnanci střediska ho milují, všechny malé černé děti na něm lpí jako na hodném a veselém tatínkovi, o kterého přišly kvůli válce, kvůli AIDS, kvůli nejrůznějším neštěstím. Jediný úsměv tohoto muže léčí nemoci těla i duše. Judith začne sdílet jeho život, jeho lože, jeho názory, jeho práci. Má krásného milence. Žijí skoro jako v pohádce, sice ne v hradu s komnatami a s hlubokým vodním příkopem, ale uprostřed divoké přírody v baráčku sbitém z prken a se střechou z vlnitého plechu vedle střediska a sirotčince. V noci se zdáli ozývá řev lvů, jsou slyšet zvuky divých zvířat a ráno

je budí kokrhání kohouta z kurníku, o který se starají větší děti. Dopoledne Judith dělá práci ošetřovatelky a odpoledne, když opuštěným dětem skončí výuka, je učí kreslit, šít, mluvit francouzsky a anglicky. Malým dětem vypráví pohádky a zpívá písničky, a přitom je chová v náruči a hladí je, aby byly hodné. V poledne a večer pomáhá s krmením těch nejmenších. Jan do pozdního večera léčí děti a vesničany. A v noci se Judith a její přítel oddávají jeden druhému. Judith nechává kouzelné karty být, nemá ani čas je vyndat z kufru, protože sama žije magickým a zároveň užitečným životem. Kouzelně užitečným životem.

Armin ví, že Judith odjela na misi, a ani mu v jezdeckém klubu neschází. Po čase se Armin rozchází s Betty – stala se sentimentální, žárlivou, nesnesitelnou, náročnou a vůbec dost otravnou se svými starostmi pracující matky. Armin se podívuje, jak může být Betty ošklivá, když křičí. Přitom bývala tak krásná. Z Arminova života mizí spolu s Betty i město Orléans a vzpomínka na Judith na koni, na Judith ve stáji, na Judith, jak hřebelcuje koně a čistí mu kopyta, na Judith, co si hraje s kartami a moudře vykládá kamarádkám, co jsou zač, na Judith, která na něj upřeně hledí černýma očima.

Judith nyní upírá pohled na svého milého, do zlata opáleného Jana a na kalendář, kde je černě označen den, kdy jejich společná mise v Africe skončí. Čas letí jako splašený kůň a už přichází den, kdy se milenci musí rozloučit. Fouká suchý nepříjemný vítr, který vysušuje louži se špinavou vodou vedle zdravotního střediska. Před domky stojí staříčkový autobus, na jehož střeše jsou popruhy přivázány pytle a zavazadla – je to pravidelná týdenní linka, která jezdí k letišti. Milenec Judith se vrací do své ultramoderní nemocnice v Holandsku, vrací se ke své rodině, k ženě a ke dvěma zlatovlasým synkům, kteří na něj radostně

čekají už celé měsíce. Veze jim dřevěné a drátěné hračky, manžele veselé barevné tašky upletené z recyklovaných evropských plastových pytlíků.

Krásný obličej Judith potáhl zahořklý stín, dává sbohem malým černošským sirotkům a vrací se do Francie, aby si odpočinula před další misí v cizině. V Orléans znovu vytáhne své kouzelné karty, své učené knihy a zase začne chodit do jezdeckého klubu. Doma před zrcadlem při česání nachází mezi svými černými hustými vlasy i bílé, svědky ubíhajícího času, času, který věnuje jiným lidem, času, který prožívá bez vlastní rodiny.

Léta běží a Stephanie, která byla léta oficiální Arminovou milenkou, se mu nakonec zprotivila svým chováním sexy hvězdy, svou sebestředností, koketováním, úspěchy u mužů v bance, v restauraci, na dovolené, v letadle, ve vlaku... Byla únavná. Zato hezká vysoká zlatovlasá Mathilde, o mnoho mladší a mírnější, je pro Armina objevem. Mathilde pracuje jako knihovnice v městské knihovně, moderní šedé krabici s palmami v obrovských kořenáčích, naproti domu, kde bydlí Armin. Jedné soboty se tam Armin vypravil, aby si zapůjčil průvodce po Řecku – Mathilde mu knížku vyhledala, vysvětlila a vyřídila mu zápis do knihovny a několik měsíců potom se s ním do Řecka vydala na prázdniny. Mathilde miluje staré Řecku, starý Řím a také už ne mladého, ale stále veselého, vtipného a v mezích racionality svůdného Armina.

Mathilde se ve společnosti Armina cítí v bezpečí, cítí, že se jí podařilo najít rovnováhu mezi dívčími sny a realitou. Říká se tomu štěstí. Budoucnost na sebe vzala tvář milého a sympatického Armina. Mathilde si vybírá krátké bílé šaty, malou kytici, a je svatba. Po čase se Arminovi a Mathilde narodí děti a naplní srdce mladých rodičů velkým a hlubokým blahem. Armin je

šťastný jako dosud nikdy. Má rodinu, která ho miluje, obdivuje a kterou umí uživit. Manželé mají často hosty: příbuzné, kamarády, sousedy, kolegy. Bez velkých okázalostí se u nich vystřídá nespočetné množství stolovníků. Armin už nemá na jezdeckví čas, pracuje stále více, aby se jeho rodině vedlo dobře a aby nikomu nic nechybělo.

Jednoho dne dostane Armin od Judith psaní v červené obálce, ve kterém líčí Arminovi svůj život od jejich posledního setkání. Píše mu o svých cestách do vzdálených zemí, kde ošetřuje nemocné děti, píše i o svém milostném zklamání, o své samotě, o pomalém stárnutí. Dopis Judith zapůsobí na Armina jako album se starými fotografiemi – najednou se mu vybaví jeho milostné úspěchy, jeho vyjíždky na koni, klapání podkov na dlažbě, teplo a vůně stájí, smích starých přátel, večírky, bezstarostný život na menším městě. Bez nejmenšího zaváhání zatelefonuje Judith a pozve ji na víkend do jejich venkovského domu. Chce, aby si odpočinula od samoty a užila si s nimi rodinného štěstí. Těší se, že jí představí manželku a děti.

Mathilde zná Judith z mužova vyprávění a je ráda, že pozná jeho starou kamarádku, jejíž život je tak zajímavý, tak užitečný a tak rozdílný od jejího jednotvárného života, který se odehrává mezi kuchyní, dětským pokojem a parkem, v pravidelném rytmu papání, koupání, hraní, spaní, nákupů biopotravin a dětských nemocí.

Jedno červnové sobotní odpoledne Judith přijede na venkov. Je krásnější než dřív. Je temně opálená, její husté černé vlnité vlasy jsou protkané stříbrnými nitkami, na rtech má nakažlivý úsměv a její pas sevřený v elegantních červených šatech je úzký, uzoučký. Takto by Mathilde také chtěla vypadat, ale nějak se jí to nedaří, po dětech přibrala a na nové šaty nemá

pomyšlení – stejně by je děti hned zašpinily. Judith je i přes svůj věk pořád svůdně vypadající žena, Armin je rád, že ji vidí, a tráví s Judith co nejvíc času. Armin našel album s fotografiemi z dob, kdy žil v Orléans a jezdil na koni, Judith vypráví o životě na humanitárních misích v Africe a v Asii, o bídě, o štěstí, o své lásce k malým opuštěným dětem, o svém skromném podílu na vylepšování chodu světa.

Mathilde se stará o děti, připravuje večeři, prostře, po jídle sklídí ze stolu, uklidí nádobí do myčky, zbytky jídla dá do ledničky, rychle vykoupe děti, dá je do postele a vypráví jim veselé historky, ale zas ne tolik veselé, aby se nerozdováděly a nemohly pak usnout. Potom sejde do salonu, kde sedí její muž a její nová kamarádka a povídají si, jak jinak, o koních a o pomoci třetímu světu. Mathilde už je večer unavená, má trochu nepříjemný pocit, že není dobrá jezdkyň a že nejezdí ošetřovat děti do chudých zemí. Armin manželce připomíná, že jejich přítelkyně umí z karet vyčíst minulost i budoucnost. Judith, která je pohodlně usazená na pohovce, přitakává, ano, mám karty s sebou, moc mě to baví, dokonce jsem se zapsala na stáže, abych se zdokonalila ve čtení z karet a sestavování horoskopů. Hodně jsem se zdokonalila, usmívá se na Armina, který na ni obdivně hledí. Judith nabízí Mathilde, že jí vyloží karty a ukáže, co je v pořádku a co ne. Víš, karty jsou dobré, umí lidem pomáhat.

Mathilde ale zdvořile odmítá: Už je trochu pozdě, mám ráda překvapení, je lepší budoucnost neznat, a navíc budoucnost si vytváříme každý den tak trochu sami, že, Judith? Mathilde políbí přátelsky Judith na obě tváře a odchází do pokoje a Armin se zvedá a jde za ní, je už také unaven. Judith je rozmrzelá a nespokojeně hledí za odcházející dvojicí. Zůstává sama v salonu přeměněném na hostinský pokoj. Navlékne si pyžamo

z rudého hedvábí, vytáhne knížku o tarotu a dlouho si v ní před spaním čte.

Ráno při snídani nad velikým šálkem voňavé kávy Judith znova mluví o kartách a znovu nabízí Mathilde, že jí vyloží karty. Mathilde je už v hloubi duše lehce otrávená z toho, jak zdánlivě lehoučká a bezelstná Judith se svými kartami těžce naléhá. Společensky vlídně odmítne a stará se o domácnost, o kuchyň, o vaření oběda. Po dobrém nedělním obědě jde Armin uspat děti a sám usne jako první a Mathilde už nemá žádnou záminku vaření a péče o děti. Je příliš dobře vychovaná a nechce ranit nezájmem svou novou usměvavou přítelkyni, která trpí samotou a stále si na ni stěžuje. Která je navíc obětavá a stará se o děti v zemích třetího světa, jež žijí v nepředstavitelné nouzi. Host se přece musí cítit dobře, jako doma, to je povinnost hostitele a hostitelky. Posvátná bytost-host-Judith se Mathilde vyptá na datum a hodinu narození, aby karty mohly říci pravdu. Naivní Mathilde jí vše vypoví, je už dost unavená z veškerého unikání a utíkání před přátelskou Judith a odevzdaně doufá, že se z výkladu karet nestane protivné a nediskrétní štourání se v jejím soukromí.

Jakmile ze sebe Mathilde vysouká datum a hodinu narození, Judith od sebe rázně odstrčí talíř s třešňovou bublaninou, kterou dopoledne upekla Mathilde spolu s malými dětmi, které míchaly těsto a všechno možné jím za smíchu a křiku zamazaly, a vše si rychle poznamená na arch papíru, zamíchá karty a začne je soustředěně vykládat do kříže. Je to krásná čarodějnice, pomyslí si Mathilde. Je naštvaná sama na sebe, že se k této směšné hře propůjčila. Ale host je host. Musí se ovládnout, Judith je přece stará manželova kamarádka a jiná už nebude. Musí vše brát

s odstupem. A návštěva se přece chýlí ke konci, je už neděle odpoledne. Už brzo odjede.

Judith s vážnou tváří začíná popisovat postavení různých karet. Tváří se spravedlivě, nesmlouvavě. Karty nelžou, přeci. Jsi inteligentní. To ukazuje tato karta. Dostalo se ti té nejlepší výchovy. Jsi obklopená lidmi, kteří tě mají rádi. To je tahle karta, ta tu sedí dobře. To máš štěstí. Ale nevidím slunce. Je moc nízko, mělo by být výš, tady uprostřed. A tam není.

Mathilde je vyloženě nespokojená, nespokojená sama se sebou, nespokojená s chováním Judith. Naštvaná, že neumí říci ne. Jaké slunce máš na mysli, Judith, vždyť je venku tak krásně. Judith soustrastně svrstí čelo, nasadí smutný úsměv a řekne: Slunce, to je tvůj otec. Není tady. V kříži stojí moc nízko. S tím se ti bude těžko žít. Ale vědět to musíš. Judith se upřeně zadívá na Mathilde, pohled plný porozumění, upřímné soustrasti a vroucího přátelství.

Mathilde se namáhavě usměje: Myslíš? Vždyť jsme s otcem měli moc krásný vztah. Byl pro mě velmi důležitý. Judith už dává karty zpátky do krabičky a vážně odpoví: No právě, ale naopak to tak nebylo. Ale s tím se naučíš žít. Jen to bude nějaký čas trvat. Tak vidíš, že karty jsou pro život užitečné. Uzavírá pragmaticky celou seanci Judith, skládá karty do červeného kufríku, kde má vzorně složené svoje věci, a energicky zaklapne zámek.

Po krátkém loučení s Arminem a dětmi Judith zabouchne dvířka svého pěkného autíčka, vesele zamává z okýnka a za chvíli zmizí v zatáčce z dohledu. Mathilde zůstává před vraty jako solný sloup, nešťastná, raněná, podvedená. Opírá se o vrata, která její tatínek natíral celé jedno léto, když odešel do důchodu, než onemocněl, než zemřel. Její otec, její fantastický otec, zcela zabraný do své vědecké práce, kterého si v životě

tak málo užila. Který se po celý svůj život vědce snažil vymyslet účinné léky proti leukémii, který přinášel útěchu lidem nemocným leukémií, té, která si ho nakonec odnesla. Mathilde ještě v duchu vidí auto s odjíždějícím otcem a matkou mizící ve stejné zatáčce jako auto neblahé kartářky Judith.

Ještě chvíli stojí před domem a promítá si v duchu léta s otcem, vzdáleným polobohem.

Když se trochu uklidní, zamýšleně se vrátí do svého šťastného rodinného života k Arminovi a k dětem.

Česká řada
Svazek 34

Klára Notaro
Svatba ve městě Chambéry

Fotografie AR Imagery / Arcangel

Obálku navrhl Ivan Brůha

Redigovala Olga Stehlíková

Odpovědný redaktor Jindřich Jůzl

Technický redaktor Jiří Staněk

Počet stran 184

Vydala Euromedia Group, a. s. – Odeon,

Nádražní 30, 150 00 Praha 5,

v roce 2019 jako svou 10 447. publikaci,

v Odeonu publikace 816.

Sazba SF SOFT, Praha

Tisk TBB, a. s., Banská Bystrica

Vydání první

Naše knihy dodává na trh Euromedia – knižní distribuce,

Nádražní 30, 150 00 Praha 5

Zelená linka: 800 103 203

Tel.: 296 536 111

Fax: 296 536 246

objednavky-vo@euromedia.cz

Knihy lze zakoupit v internetových knihkupectvích

www.booktook.cz a www.knizniklub.cz